

Technische sessie AVG en GIDSO

1

Commissie Zorg, Onderwijs, Cultuur en Sport

Gemeente Rotterdam

AVG

**Gegevens verwerken
in het sociaal zorg- en
veiligheidsdomein**

Léon Sonnenschein, 16 juni 2021

Met de deur in huis....

De uitspraak: "het mag niet van de AVG" is in het sociaal domein zelden zo maar waar.

De AVG zegt

- De burger heeft recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer
- Daarom mag niet iedereen zo maar gegevens over hem verzamelen en delen
- Als je gegevens verwerkt doe je dat zorgvuldig en met respect voor de privacy van de burger (transparant, niet meer dan noodzakelijk, rechten van de betrokkene)
- Essentieel daarin is dat je nadenkt over de privacy-risico's voor de burger en maatregelen neemt en afspraken maakt om die risico's te voorkomen
- Overheden mogen zich alleen met burgers bemoeien – en dus gegevens over hen verwerken - als 'we' hebben afgesproken dat ze dat mogen (Wettelijke taken)
- En als ze zo'n wettelijke taak hebben dan mogen ze van de AVG de gegevens verwerken die noodzakelijk zijn om die taak goed uit te voeren

Wat maakt het dan toch complex?

De materiewetten zitten vol met aanvullende regeltjes over gegevensverwerking

Materiewetten gericht op één domein of problematiek, weinig oog voor verbinding tussen domeinen en problematieken

Regels over gegevensdeling gericht op bilaterale uitwisseling, en voorzien nauwelijks in multilaterale situaties zoals bij multiproblematiek

Kip en ei situatie tussen:
Verkennen of samenwerking nodig is en
je mag alleen gegevens uitwisselen als dat noodzakelijk is

Wettelijke beroepsgeheimen
zorg en jeugdhulpverlening:
lastig maar ook essentieel

The way out: organiseren en inrichten

Door gegevensverwerking goed in te richten kan vóóraf duidelijkheid gegeven worden aan professionals over handelingsruimte, voorwaarden en praktische afspraken om de burger te beschermen tegen onnodige gegevensuitwisseling, stigmatisering en vooroordelen.

Dat inrichten is een stevige klus. Maar wetten veranderen niet elke dag. Dus voor structurele samenwerkingen hoef je het maar één keer te doen.

Dat vraagt om een oplossingsgerichte attitude denkend vanuit maatschappelijke opgave en wettelijke taken en doelen.

Onderscheidende criteria en een werkproces gericht op maatwerk.

Goed inrichten wil niet zeggen dat alles mag. Maar brengt mogelijkheden in beeld, en faciliteert het nadenken over handelingsperspectieven.

Bestuur & politiek.....

Beoordelen en vaststellen aanpak:

- Onderscheidende criteria (voorkomen dat mensen te gemakkelijk op tafel komen)?
- Wettelijke taak: scherp genoeg onderbouwd waarom en wanneer wij vanuit een taak betrokken willen zijn?
- Is het werkproces gericht op maatwerk?
- Zijn privacy-risico's in beeld gebracht en zijn er afspraken om die te beperken

Hubs voor gegevensuitwisseling: WAMS en WGS

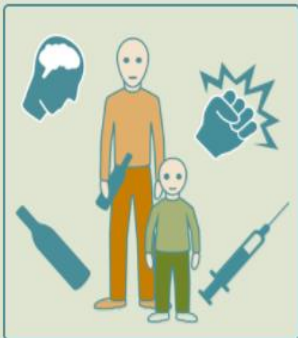
- Wetsvoorstel Aanpak Meervoudige problematiek Sociaal Domein (WAMS)
- Wetsvoorstel Gegevensverwerking in Samenwerkingsverbanden (WGS)

- Gericht op: gecoördineerde aanpak sociaal en zorgdomein bij samenhangende meervoudige problematiek
- Afstemming met strafrecht/OOV mogelijk
- College b&w kan onderzoeken als daar aanleiding toe is, komen tot gecoördineerde aanpak en zorgen voor coördinatie
- Wetsvoorstel expliciteert de mogelijkheid voor partijen voor noodzakelijke gegevensuitwisseling, o.a. tijdens casusoverleg
- Explicitering regeling voor meldpunt niet-acuut en bemoeizorg

- Regelt: gegevensuitwisseling tussen deelnemers vier wettelijke samenwerkingsverbanden
- iCOV, FeC, RIEC: gericht op opsporing en identificeren potentiële strafbare feiten en verdachten
- ZVH: gericht op behandelen complexe casuïstiek met zorg- en veiligheidscomponent
- WGS regelt geen eigen wettelijke taken samenwerkingsverband
- M.b.t. ZVH: codificatie van praktijk zoals afgelopen jaren ontwikkeld
 - Trapsgewijze uitwisselen gegevens tussen deelnemers mogelijk t.b.v. verkennen casus, persoonsgerichte aanpak en coördinatie
 - Gegevensverwerking mogelijk t.b.v. opstellen top-X lijsten

Waar gaat het ZVH over?

Mensen hebben problemen op meerdere leefgebieden die leiden tot crimineel of ernstig overlastgevend gedrag.

&

Samenwerking tussen de verschillende domeinen justitie, zorg en gemeenten is nodig voor een effectieve aanpak.

&

Het probleem wordt beïnvloed door of heeft impact op het gezin en/of de sociale leefomgeving.

of

Er is sprake van ernstige lokale of gebiedsgebonden veiligheidsproblematiek die een ketenoverstijgende aanpak vraagt.

Rechtmatige verwerking conform landelijk kader

Juridisch kader
beschreven in handvat

Fase 1
Aanmelding en intake

Doel:
Voldoet de casus aan
criteria

Gefaseerd werkproces
gericht op maatwerk

Fase 2
Triage en voorbereiden
casusoverleg

Doel: Beoordelen wie bij
casus betrokken moeten
worden

Afspraken gericht op
voorkomen onnodige
verspreiding

Fase 3
Casusoverleg in ZVH

Doel: Komen tot PvA
Afspraken wie welke
gegevens mag gebruiken

Zorgvuldigheid en
rechtmatigheid geborgd
in modeldocumenten

Fase 4
Afschaling

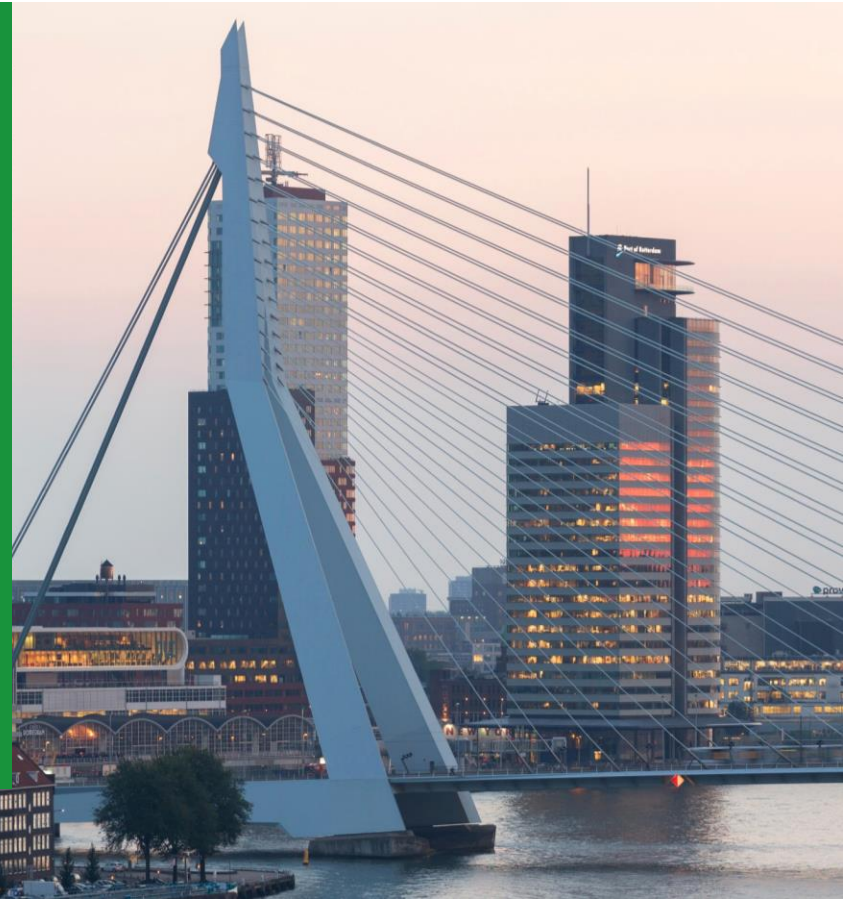
Opschonen en uitsluitend
administratieve informatie
kan achter blijven

Gemeente Rotterdam

Gemeente Rotterdam en de AVG

Arita Mijland, 16 juni 2021

Algemeen beeld AVG en impact aan de hand van de kaders.

Privacy Kaders

- Gemeentelijke verordening
- Het concernbeleid op gebied van privacy

Vertaald naar de Rotterdamse praktijk.

- Organisatie inrichting (Governance)
- Ingebouwde waarborgen
- Verantwoording naar de burger
- Awareness

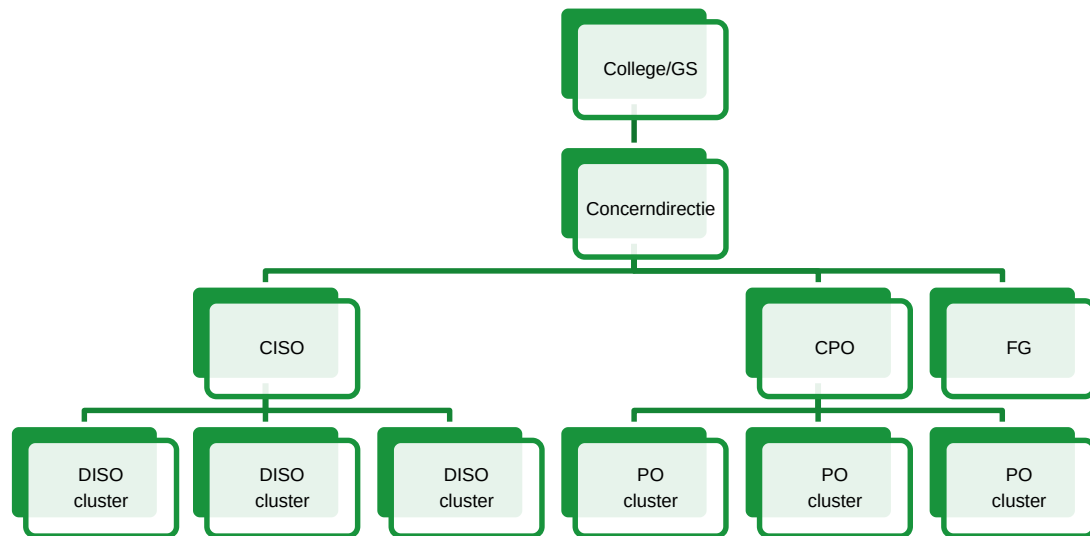
Governance

FG Functionaris Gegevensbescherming is een verplichte functie. Deze houdt binnen de organisatie toezicht op de toepassing en naleving van de AVG en is contactpersoon voor de AP

CPO Concern Privacy Officer geeft het privacybeleid en de aanpak vorm en werkt hierbij samen met de Privacy Officers in de clusters.

CISO Concern Information Security Officer is verantwoordelijk voor het opstellen, adviseren en naleven van het informatiebeveiligingsbeleid en geeft functioneel leiding aan de Decentrale Information Security Officer (DISO).

- Proces Rechten van betrokkenen
- Het verwerkingsregister
- Data Protection Impact Analyse (DPIA)
- Verwerkersovereenkomsten
- Datalekkenprotocol
- Privacy by Design

Naar de burger

- Privacy statement
- Rechten van betrokkenen
- Het verwerkingsregister
- Samenvattingen DPIA

- Blijf Alert! Campagne
- E-learning Informatiebeveiliging en Privacy
- Interne Privacy portal
- Sturingsgesprekken op directieniveau
- Trainingen

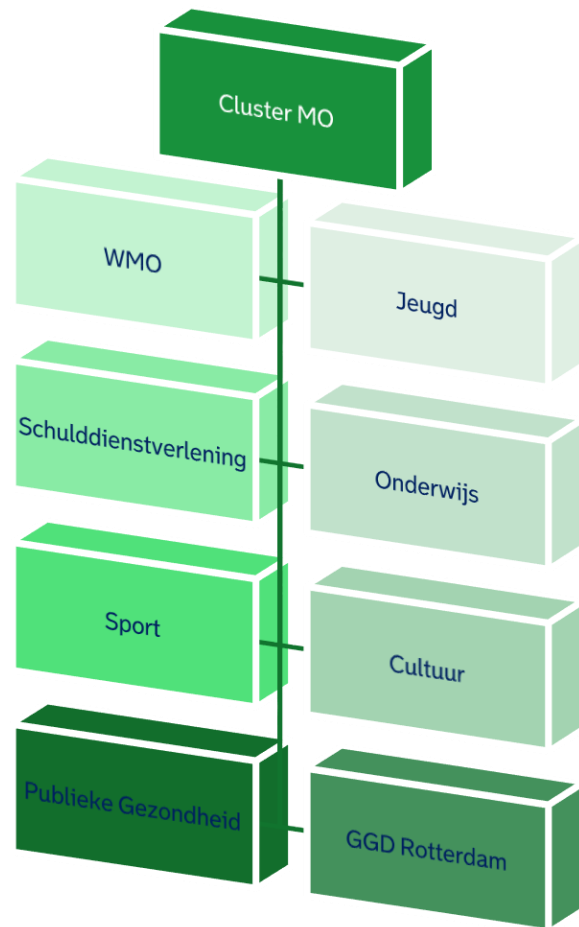
Gemeente Rotterdam

Sociaal Domein in cluster Maatschappelijke Ontwikkeling (MO) & privacy vereisten

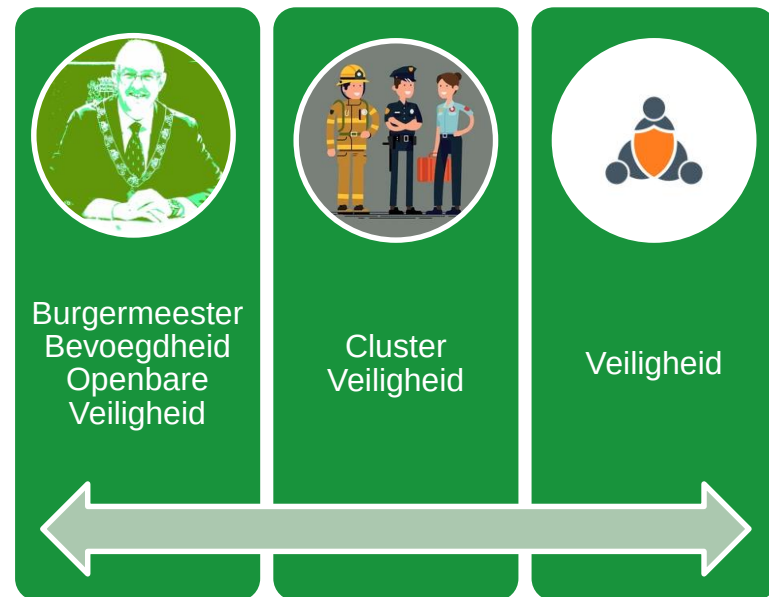
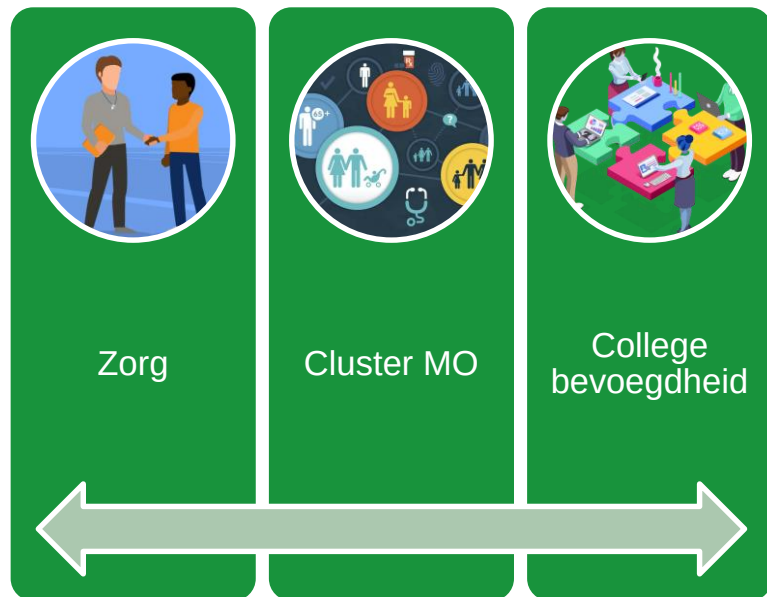
Peter Groeneveld, 16 juni 2021

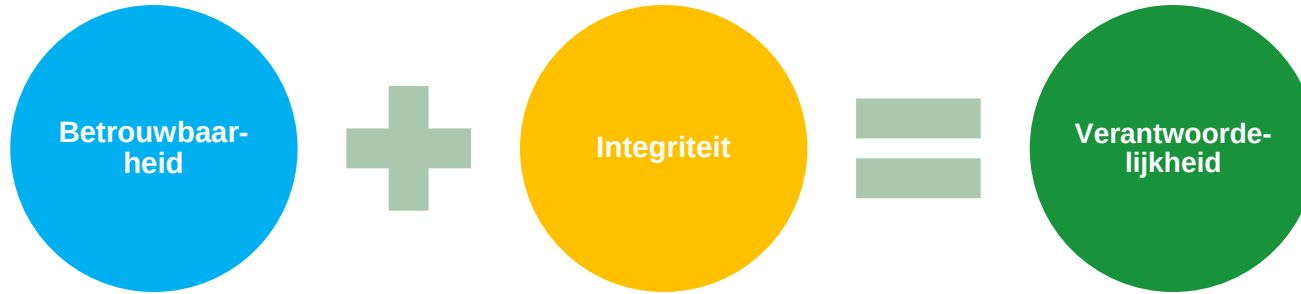
**Dienstverleningsonderdelen
cluster
Maatschappelijke
Ontwikkeling**

Vershil in wettelijke kaders & bevoegdheden

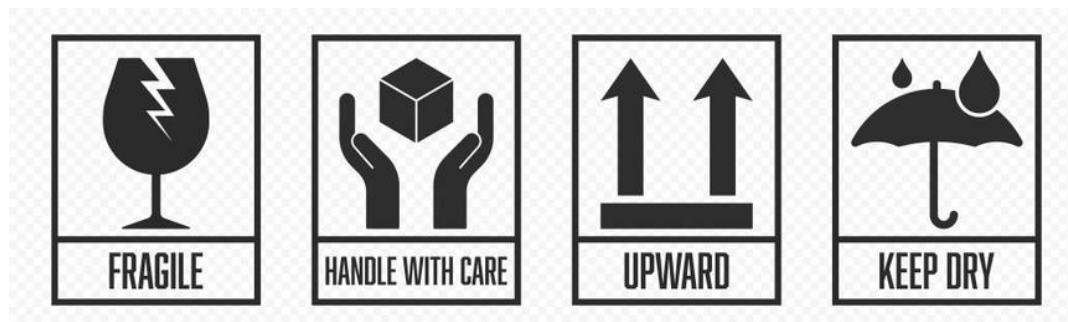
AVG kernwaarden *betrouwbaarheid* en *integriteit*

- Voor cluster MO is het college formeel de verantwoordelijke die moet zorgen voor het ten uitvoer leggen van passende technische en organisatorische maatregelen om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies en tegen onrechtmatige verwerking.
 - De praktijk IBP

Extra zorgvuldigheid en verantwoordelijkheid gemeentelijk sociaal domein

- Grote hoeveelheden extra gevoelige bijzondere gegevens
- Kwetsbaarheid doelgroep dus **extra verantwoordelijkheid** gemeente betrouwbaarheid en integriteit omgaan met persoonsgegevens
 - Hulpvraag van inwoner is leidend

Client staat centraal

- Hulpvraag is leidend.
- Klant vraagt hulp met behoud van eigen regie en beschikkingsrecht

- Houd dus zijn/haar hulpvraag als focus
- Vanuit daar, faseren & doseren gegevensverwerking

Aandachtspunten privacy cluster MO

- Wettelijke Taak
 - Governance
 - Inrichting en informatiebeveiliging
 - Inbedding privacy afwegingsmethodiek integer afwegen en handelen in organisatie
 - Geheimhoudingsregels in materiewetten en MvT
 - Openheid en transparantie richting klant
- Rechten inwoners

Hoe wij tot dienstverlening komen

Leidt tot...

Feitelijke
Hulpverlening

Ondersteuning

Beroepsgeheim

Gemeente Rotterdam

Klantproces Zorg en Ondersteuning GIDSO

Esther Visser, 16 juni 2021

Onderwerpen

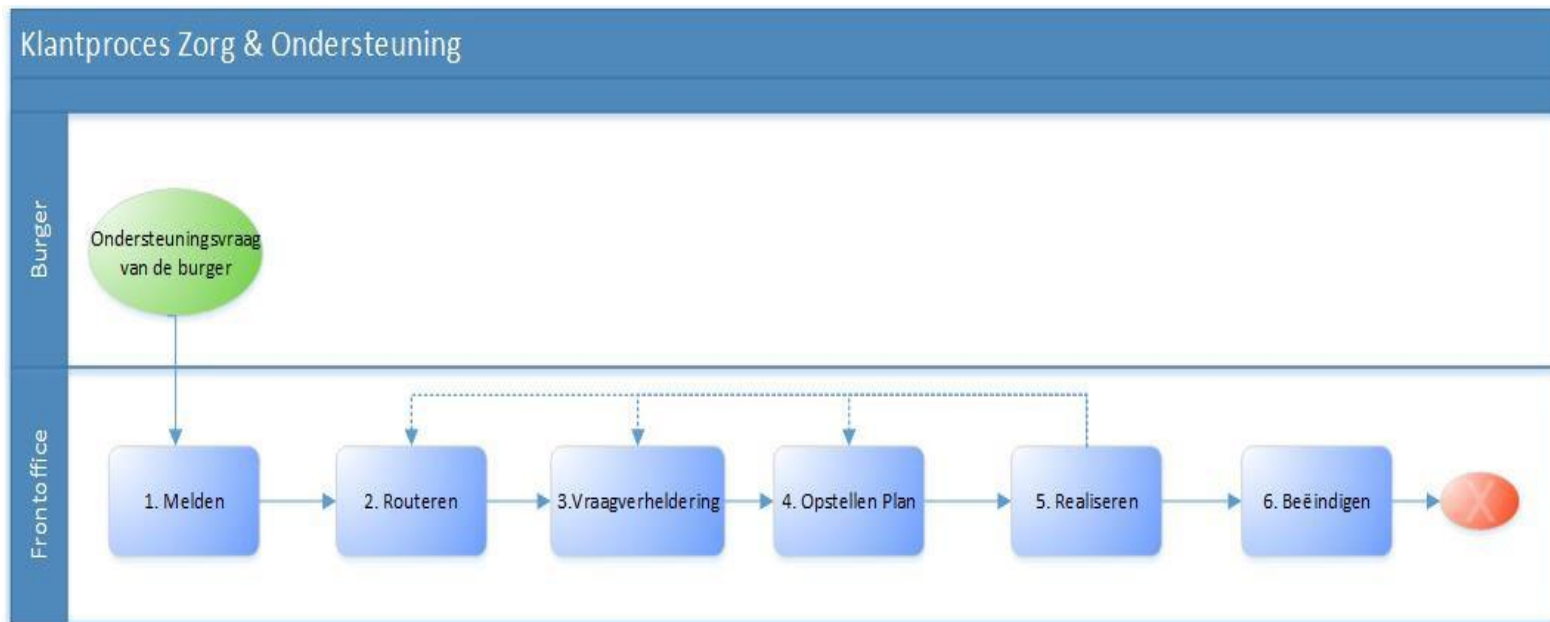
- Generiek klantproces Zorg en Ondersteuning
- GIDSO algemeen
- Wat data
- GIDSO en privacy

Generiek klantproces Zorg en Ondersteuning

- De uitvoerende loketten van Maatschappelijke Ontwikkeling hanteren één generiek klantproces:
 - Frontlijn
 - Jongerenloket
 - Participatie en Stedelijke Zorg
 - VraagWijzer
 - Wijkteams
- Doelen:
 - Uniforme en betrouwbare dienstverlening aan de Rotterdammers
 - Overdracht tussen loketten binnen 1 systeem: GIDSO

Stroomschema totale proces (mijlpalen)

- De naam GIDSO staat voor **GIDS** in het **SO**ciaal domein
- Per januari 2019 in gebruik bij alle loketten
- Topicus (leverancier) biedt meerdere gemeenten ondersteuning voor meer dan 3,7 miljoen Nederlanders bij: Vroegsignalering, triage, regievoering, declaratieverwerking en effectmeting.
- Pilot Burgerportaal: hulpverlener kan op eenvoudige wijze digitaal met de klant communiceren en documenten uitwisselen over bijvoorbeeld:
 - Hun gesprek (vraagverheldering),
 - Het plan (ondersteuningsverslag)

Wat data over GIDSO (stand 11 juni 2021)

- GIDSO Rotterdam heeft 1622 gebruikers (zorgprofessionals)
- Telt 199.500 dossiers
- Aantal meldingen over alle loketten heen:

2019	82847
2020	78450
2021	31052

- 2 Grootste gebruikers:
 - VraagWijzer : 47.000 dossiers
 - Wijkteams : 9.300 dossiers

- Inzichtelijk over loketten heen DAT een Rotterdammer bij een loket bekend is (geen inhoudelijke informatie)
- Autorisatiematrix (rollen) in het systeem
 - Dossierverantwoordelijke (hulpverlener)
 - Betrokkene (extra expertise t.b.v. ondersteuning)
 - Direct leidinggevende / kwaliteitsmedewerker
 - Dedicated aangewezen medewerkers backoffice i.g.v. incidenten
- Data gegenereerd door BI specialisten en getoond via aparte app (Cognos)
 - Via (2^e) autorisatiematrix krijgen overige betrokkenen (bijvoorbeeld Afdelingshoofd) management- en stuurinformatie op het juiste niveau

Verbeterpunten

Continue verbeterproces:

- Gebruikersvriendelijkheid: minder clicks, duidelijke informatie over loketten heen
- Data vriendelijkheid: meer informatie = vraagt om eenduidiger registratie, bijvoorbeeld m.b.v. uitklapvelden categorie
- Burgervriendelijkheid: Ondersteuningsverslag op B1 niveau